



Bijlage

Aktualisering van de opgestelde dorpsvisie



Inleiding: waarom een actualisering van de dorpsvisie?

In onze dorpsvisie van juni 2006 staan de toekomstige gewenste ontwikkelingen van Garyp verwoord. Verschillende werkgroepen zijn toen ingesteld om de gestelde doelen te realiseren.

Het was bij de opstelling van de dorpsvisie nog onzeker, of er een nieuwe rondweg langs Garyp zou komen. De discussie over 'waar' de eventuele rondweg zou komen, moest nog worden opgestart. Er is bij de opstelling van de dorpsvisie enigszins rekening gehouden met de Centrale As, maar alleen als mogelijkheid en met name is toen gekeken naar de aanpassing van de N913.

Ondertussen is duidelijk geworden, dat de Centrale As er komt en de gemeenteraad en de provinciale staten de rondweg bij Garyp als een gegeven beschouwt. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor Garyp. In negatieve zin (verkeersoverlast), maar het biedt ook mogelijkheden door het project "Kansen in Kernen"; daarnaast heeft de gedeputeerde S. Galema toegezegd, dat, mits goed onderbouwd, extra woningen aan Garyp kunnen worden toegewezen. Woningen, die langs de N 913 gebouwd worden, kunnen als compensatie dienen voor de aanleg van de Centrale As. De heer Galema heeft gezegd, dat dit voor de provincie geen probleem is.

Dorpsbelang Garyp heeft daarom besloten de dorpsvisie aan te passen aan de hierboven geschetste ontwikkelingen.

Februari 2009

Het bestuur van Dorpsbelang Garyp

II.1 Hoe denken provincie en gemeente over de woningbouw in de dorpen?

In 'Romte foar kwaliteit' pleit de provincie voor een evenwichtige bevolkings- en huishoudensamenstelling op het platteland door ruimte te bieden aan de opvang voor de plaatselijke woningbehoefte. Belangrijk zijn kwaliteitsimpulsen ter versterking van de vitaliteit van het platteland.

Dit betekent concreet: vermindering van de huidige contingenten door het oprekken van de huidige contingenten. Tytsjerksteradiel mag echter als beïnvloedingsgebied wel extra bouwen en er moet ruimte blijven voor kwaliteitsplannen. De provincie zet in op kwaliteitsarrangementen, waar nieuwe vormen van wonen, zorg, cultuur en wonen worden gecombineerd.

De gemeente vindt, dat er in ieder kern ruimte moet zijn voor de plaatselijke woningbehoeften. Met name dient er aandacht te zijn voor relatief goedkopere woningen. Ook is het belangrijk multi-functionele ontmoetingsruimten te ontwikkelen.

Provincie en gemeente geven aan, dat Garyp in aanmerking komt voor 'inbreiding', maar uitbreidingsplannen voor Garyp provinciaal en gemeentelijk op grote weerstand zullen stuiten.

Conclusie: provincie en rijk vinden, dat woningbouw in de kleinere kernen mogelijk is, maar dan wel ten behoeve van de plaatselijke woningbehoefte. Er wordt dan gedacht aan inbreiding. Daarnaast zijn er mogelijkheden voor clustering van voorzieningen, waarin nieuwe vormen van wonen worden gecombineerd.

II.2 De strategische ligging van Garyp

Garyp ligt aan de Centrale As en de Wâldwei. Drachten en Leeuwarden zijn gemakkelijk te bereiken. Dit biedt kansen om Garyp als woondorp verder te ontwikkelen. Daarnaast dient de N 913 aangepast te worden. Verkeersluw zeker, maar ook biedt het mogelijkheden voor het vestigen van kleine bedrijven en woningbouw. Deze plannen zijn voor een groot deel uitgewerkt en het wachten is nu op het plan van aanpak m.b.t. de Centrale As.

Door aanpassing van de N913 en de clustering van de voorzieningen heeft Garyp de mogelijkheid het aantal inwoners minimaal op niveau te houden. Dit komt de leefbaarheid ten goede. Dat geldt zeker voor Garyp, maar ook provinciaal gezien is het verstandig, dat er mogelijkheden zijn te wonen in kleinere dorpen, waar de voorzieningen een redelijk niveau hebben. Voor de grote kernen is het belangrijk, dat er een leefbaar achterland is; daarnaast is het zo, dat burgers het van belang vinden, dat ze m.b.t. de woonplek keuzemogelijkheden hebben. Velen kiezen er voor te wonen in een grote kern, terwijl dit andere inwoners juist afschrikt. Ook komt het steeds meer voor, dat man en vrouw in een gezin een verschillende werkplek hebben (b.v. in Leeuwarden en Drachten). Garyp is een dorp dat tussen de grote kernen in ligt met vele recreatieve voorzieningen vlak in de buurt (b.v. Earnewâld). Met de auto is men binnen 10 min. in Leeuwarden of Drachten en eventueel kan men op de fiets naar het werk.

II.3. Uitwerking van de plannen

II.3.1 Eindverslag van 'de werkgroep N 913' (power-pointpresentatie)

Doelstelling verkeerssluw maken

- Verbeteren leefbaarheid bewoners
- Verhogen veiligheid weggebruikers
- Kansen voor wonen en werken
- Kansen nieuw groen



Voorstel maatregelen (algemeen)

- N913 opdelen in 3 nieuwe vakken:
- Vak 1: Easterein tot oostkant Adema
- Vak 2: Bebouwde kom tussen vak 1 en 3
- Vak 3: Westerein 150 m vanaf wz Pebesma
- Voorrangsregel vervalt
- Vak 1 en 3 snelheid 60 km/uur

Problematiek Westerein

- Idem als Easterein
- Uitrit Pebesma in bocht (risico)
- Ijsbaan buiten bebouwde kom
- Boomwortels fietspad



Problematiek Easterein

- Divers verkeersaanbod (vrachtauto's en tractoren)
- Hoge snelheden
- Veel inritten
- Inritten moeilijk bereikbaar
- Zieke essen
- Slechte verlichting fietsers



Problematiek Gravinneloane

- 3 gevaarlijke kruisingen
- Bedrijventerrein afgescheiden dorp
- Geen bouwontwikkelingen
- Geen goede fiets-en voetverbindingen



Voorstel inrichting Easterein

- Dezelfde asfaltbreedte
- 1 rijstrook 4.50 m
- Kantmarkering 15 cm
- Rabatstroken 60 cm in grijs/bruine kleur
- Accentueren entree door kleine verhoging en kleurstelling vanaf Centrale As



Voorstel inrichting Westerein

- Inrichting weg als Easterein
- Accentueren entree door kleine verhoging en kleurstelling vanaf ca. 100 m na rotonde



Voorstel inrichting Gravinneloane

- Asfalt dezelfde breedte
- Opheffen voorsorteervakken
- Sluis aanvang beb. kom ca. 150 m west Pebesma, breed 4 m
- rijstrook 3.60 m
- 2 onderbroken markeringen 10 cm
- Kanten rood fietspad 1.00 m1, m.u.v. deel Westerein



vervolg

- Drie kruisingen asfalt licht verhoogd
- Deze accentueren d.m.v. kleur en markeringen
- Opheffen verbod fietsers/voetgangers
- trottoir vanaf Lytse Buorren tot Eendr.wg (zz)
- Sluis ca. 4 m1 oost Adema



Bomen en overig groen

- Vervangen essen middenberm Easterein
- Nader onderzoek essen Westerein
- Beplantingsplan vervallen voorsorteervakken en beide sluisen
- Ombouw berm nieuwe bebouwde kom tot gazon, voor zover mogelijk



Verlichting

- Fietspaden Easterein en Westerein LED-verlichting
- Nieuwe passende bebouwde kom verlichting
- Extra bij beide sluisen
- Aanpassen verlichting bij verhogingen en kruisingen



Wonen en werken

- Ca. 7 locaties woningen nieuwe bebouwde kom
- Idem ca. 4 lichte bedrijven + woonhuis
- Uitbreiding kerkhof t.z.t. mogelijk
- Aanpassen bestemmingsplan



Resultaat

- Veiliger weg
- Duurzamer woonomgeving N 913 e.o.
- Minder geluidsoverlast
- Kansen wonen en werken
- Dorp wordt één geheel
- Mogelijkheden begraafplaats en ijsbaan
- Betere verlichting
- Meer groen



II.3.2. Uitwerking van de plannen: clustering en woningbouw

Als er geen of nauwelijks nieuwe woningen gebouwd worden, neemt het aantal inwoners van een dorp af door de gezinsverdunding (minder personen per woning). Dat heeft consequenties voor de leefbaarheid, omdat de deelname aan activiteiten en het gebruik van de voorzieningen (met name middenstand) vermindert. De leefbaarheid in het dorp kan daardoor in gevaar komen.

Garyp beschikt over een redelijke middenstand. Dit varieert o.m. van een supermarkt, groentenboer, slager, bakker, SRV-man, bloemenwinkel tot computerbenodigdheden. Voor de dagelijkse levensbehoeften hoeven de Garipers hun dorp niet uit. Wel geeft de middenstand aan, dat het een fragiel evenwicht is. Door allerlei activiteiten stimuleert men het kopen in eigen dorp, maar als het aantal inwoners afneemt, zal dit consequenties hebben voor de middenstand. Als er winkels verdwijnen zullen inwoners, die afhankelijk zijn van deze voorzieningen, vertrekken naar de grotere kernen, waardoor de leefbaarheid verder zal afnemen. Het dorp komt dan in een vicieuze cirkel terecht.

Gelukkig zijn er voor Garyp voldoende mogelijkheden het aantal inwoners op peil te houden. De laatste jaren was er voldoende vraag naar woningen. Helaas behoren volgens provincie en gemeente uitbreidingsplannen bijna niet meer tot de mogelijkheden. Provinciaal en gemeentelijk is het beleid, dat alleen de grotere plaatsen uitbreidingsplannen mogen realiseren. Inbreiding is echter wel mogelijk!

In de dorpsvisie wordt nog gesproken over uitbreidingsplannen achter Ljippenstâl en Koutenburg. We moeten constateren, dat dit op dit moment niet haalbaar is. Garyp zal het moeten hebben van inbreiding. Ook zijn er mogelijkheden te bouwen voor doelgroepen. In onze dorpsvisie staat aangegeven, dat er met name woningen nodig zijn voor jongeren, jonge gezinnen en ouderen 55+.

In de dorpsvisie wordt gesproken over een clustering van voorzieningen, zodat een aantal gesignaleerde knelpunten kunnen worden opgelost. We hebben het dan over de huisvesting van een consultatiebureau, de kinderopvang/peuterzaal, de wijkverpleging/thuiszorg, de fysiotherapie/huisarts, ontmoetingsruimten voor jongeren, een bibliotheekvoorziening, huisvesting van senioren met een zorgcomponent en een dorps huis, gecombineerd met de basisschool en voor- en naschoolse opvang. De ingestelde werkgroep clustering voorzieningen heeft dit verder uitgewerkt en de conclusie is dat er in en rond het dorps huis en de school voldoende mogelijkheden zijn een clustering van voorzieningen te realiseren en woningen te bouwen voor verschillende doelgroepen. Totaal hebben we het over een 30-40 woningen, die de komende 10 jaar gerealiseerd kunnen worden. De dorpskern wordt door deze opzet versterkt en het werkt kwaliteitsverhogend ten aanzien van Garyp als woondorp. Door de clustering van voorzieningen met de bijbehorende woningbouw en de aanpassing van de N913 zijn er de komende jaren woningen nodig. Langs de N913 hebben we het over maximaal 10 woningen. Deze dienen als compensatie voor de Centrale As. De clustering van voorzieningen zorgt voor 30-40 woningen. We hebben het hier over inbreidingslokaties. We kiezen voor een geleidelijke invulling, dus dat betekent gedurende 10 jaar gemiddeld 3 – 4 woningen per jaar. Het provinciale en gemeentelijke beleid geeft voldoende mogelijkheden de woningen te realiseren.

II.4 Slot

Door realisatie van de plannen wordt de functie van Garyp als woondorp versterkt en de mogelijkheden voor de kleinere bedrijven vergroot. De geactualiseerde dorpsvisie past binnen de gemeentelijke en provinciale richtlijnen en geeft belangrijke kwaliteitsimpulsen ter versterking van de vitaliteit van Garyp. Er wordt geanticipeerd op nieuwe ontwikkelingen (Centrale As en mogelijkheden voor jong en oud), waardoor Garyp een dorp wordt, waar het voor jong en oud goed wonen en werken is!